

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova
Comisia pentru etică și disciplină

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax:
022226152 e_mail: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uam.md

DECIZIE

Nr. 5/20/2024

*În cauza disciplinară intentată în privința avocatului
PRUTEAN Lilian, titularul licenței pentru exercitarea profesiei de avocat
Nr.1876, eliberată la 23.06.2010
(în temeiul sesizării № G2637/2024 din 11.09.2024)
depusă de către petiționara ***)*

mun. Chișinău

18 noiembrie 2024

Comisia pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților, în componența membrilor prezenți în ședință: *Cristina SULTAN*, președinte și membrii *CED-Vladimir CIMPOEȘ*, *Victor BARAN*, *Anatolie BARBACAR*, *Vitalie TĂBÎRȚĂ*, *Angela MUNTEANU*, *Zinaida LUPAȘCU*, *Petru LOGHINESCU*, *Victor DODON*, *Ion ȚURCANU*, *Mihai GAFTON* - membri, precum și *Victoria DEVIȚCAIA*, secretar, examinând procedura disciplinară intentată în temeiul petiției nr. **G2637/2024 din 11.09.2024** depusă de către petiționara ***, prin care reclamă pretinse abateri disciplinare comise de **avocatul PRUTEAN Lilian**, titularul licenței pentru exercitarea profesiei de avocat **Nr.1876 din 23.06.2010**,

a stabilit:

I.

La data de 11.09.2024 în adresa, Comisiei pentru etică și disciplină a parvenit plângerea dnei *** în privința acțiunilor avocatului Lilian Prutean. Menționează petiționara că inițial la data de 25.10.2023 s-a adresat Comisiei pentru etică și disciplină a UAM asupra acțiunilor avocatului Lilian Prutean. Potrivit plîngerii, petiționara invocă faptul că în anul 2021 a încheiat un contract cu avocatul Lilian Prutean pentru consultanță, asistență și reprezentare juridică în mai multe cauze civile în instanțele de judecată privind eliberarea ilegală a documentelor pentru construcția a două blocuri locative multietajate în orașul ***. Totodată, petiționara *** a menționat că avocatul nu a întocmit nici un contract privind consultanță, asistență și reprezentanță juridică și efectiv nu i-a dat un exemplar al acestui contract. În cazul privind blocul locativ din str. ***, instanța de judecată a impus o interdicție asupra construcției încă în luna octombrie 2021. Această hotărîre judecătorească susține petiționara *** a fost transmisă avocatului Lilian Prutean pentru a fi transmisă executorului judecătoresc Radu Ciuchitu. Ulterior, petiționara a aflat că executorul judecătoresc nu a întreprins

nici o acțiune privind executarea interdicției sus menționate, cu excepția faptului că a înregistrat interdicția la Oficiul Cadastral. În octombrie 2023 dna *** a decis transmiterea titlului executoriu de la executorul Radu Ciuchitu pentru executare altui executor judecătoresc. Astfel, a aflat că titlu executoriu a fost returnat avocatului Prutean Lilian încă în anul 2022, deoarece nu au fost avansate cheltuielile pentru executarea hotărârii judecătorești. Acest lucru menționează dna *** s-a întâmplat în ciuda faptului că a achitat avocatului Prutean Lilian onorariu total de 12000,00 (douăsprezece mii) euro pentru gestionarea dosarelor, inclusiv 1000,00 (una mie) euro pentru gestionarea procedurii de executare a hotărârii judecătorești privind aplicarea interdicției de a continua construcția blocurilor locative din ***. În opinia petiționarei, inacțiunile avocatului Prutean Lilian, au anulat efectul hotărârii judecătorești privind interzicerea construcției blocului locativ. De asemenea, în opinia dnei ***, avocatul Prutean Lilian a conspirat cu partea adversă, *** Victor și Serghei. Astfel, susține dna *** că a fost nevoită să retragă mandatul avocatului Prutean Lilian. În opinia petiționarei, avocatul Prutean Lilian a încălcat prevederile legale și normele de conduită ale avocatului, motiv pentru care solicită atragerea acestuia la răspundere.

Ca urmare a plîngerii sale depuse la Comisie pe acțiunile avocatului vizat, prin hotărârea nr.1/11/2024 Comisia pentru etică și disciplină a UAM a dispus: A respinge ca neîntemeiată plîngerea dnei ***, depusă împotriva acțiunilor avocatului Lilian Prutean din lipsa încălcărilor disciplinare în activitatea de avocat.

În dezacord cu această hotărâre petiționara *** a contestat-o în instanță de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediu Rîșcani din 20 iunie 2024 s-a dispus: Respingerea cererii de chemare în judecată a petiționarei *** privind anularea actului administrativ nr. 1/11/2024 din 15.01.2024 ca fiind inadmisibilă.

Astfel, indică petiționara că ulterior a depistat mai multe încălcări despre care nu cunoștea la etapa examinării plîngerii depuse în anul 2023, în procesul acordării de către avocatul Prutean Lilian asistenței juridice (și după) și consideră că acestea urmează a fi obiectul procedurii disciplinare noi ale Comisiei pentru Etică și Disciplină ale UAM, odată ce sunt grave. Aceste încălcări au fost depistate inclusiv după studierea dosarului prezentat de către Prutean Lilian în procesul primei proceduri disciplinare cusut pe 289 file. Pretinsele acțiuni ilegale a avocatului Prutean Lilian, potrivit dnei *** desprinse din petiția nouă se rezumă la următoarele:

1. Printre înscrisurile prezentate de către avocatul Prutean Lilian se regăsește un contract de asistență juridică din 22.06.2021 cu semnăturile pretins a cet. *** și Prutean Lilian.

2. Onorariul nu este menționat în acest contract, însă se indică în contract precum că există anexele cu indicarea onorariului (aceste anexe nu au fost prezentate Comisiei). Astfel, consideră petiționara *** urmează a fi retrasă licența avocatului Lilian Prutean pentru exercitarea profesiei de avocat în temeiul art. 25 alin. (1) lit. j) din Legea cu

privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002 - neindicarea în contractul de asistență juridică, a onorariilor încasate de la client sau indicării unor sume diminuate.

3. Bonurile de plată pentru serviciile acordate la fel nu au fost prezentate Comisiei, nu a semnat nici unul, ele nu există, cu toate că a plătit în total 13000,00 euro avocatului Prutean Lilian.

4. Potrivit concluziilor din Raportul 34/12-870 din 02.04.2024 de expertiză extrajudiciară efectuată de către Centrul Tehnico - Criminalistic și expertize judiciare din cadrul IGP al MAI „Semnătura din numele „***” (***) , plasată în rubrica „Beneficiar” în contractul de asistență juridică din 22 iunie 2021 (fila nr. 5 din dosarul administrativ, în care sunt cusute și sigilate 289 file) și semnătura din numele „*** Н” (***) , plasată în rubrica „Заявитель ***” în actul: „Отзыв полномочий, выданных адвокату Прутяну Лилян” (fila nr. 9 din dosarul administrativ, în care sunt cusute și sigilate 289 file), prezintă imaginile uneia și aceiași semnătură executată de *** Ion, care a fost copiată de pe o semnătură autentică, prin procedeele de scanare, cu aplicarea ei ulterioară pe actele în litigiu, utilizând tehnică copiativă cu imprimanta Laser”.

În acest context, petiționara *** susține că semnătura în contractul de asistență juridică din 22.06.2021 a fost falsificată de către avocatul Prutean Lilian la data de 29.11.2023, data când a fost prezentat Comisiei pentru etică și disciplină. În continuare, petiționara *** susține că avocatul Prutean Lilian a încălcat prevederile art. 54 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, lit. b) să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul, d) să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloace și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului, alin. (3) Avocatul nu are dreptul să acționeze contrar intereselor legitime ale clientului, să ocupe o poziție juridică fără a o coordona cu acesta. La fel, petiționara *** invocă încălcarea de către avocatul Prutean Lilian prevederilor art. 6 lit. d) și f), art. 10 alin. (1) și (2), art. 57 alin. (9) lit. b), alin. (12), (15), (21), (28), (35) din Statutul profesiei de avocat. În concluzii, petiționara ***susține că avocatul Prutean Lilian în relația sa cu petiționara ***a admis acordarea serviciilor juridice în afara contractului de acordare a serviciilor juridice urmat a fi încheiat cu petiționara. Mai mult ca atât, încasarea onorariului la fel a avut loc în afara cadrului legal financiar - fiscal, nefiindu-i eliberat petiționarului bon de plată la sumele încasate. Nici în contractul de asistență juridică în care avocatul Prutean ar fi falsificat semnătura petiționarei ***-nu este indicată mărimea onorariului cum aceasta cere Legea. Avocatul vizat, ne semnând contractul de acordare a asistenței juridice cu ***, fără eliberarea bonului de plată clientului, - a privat-o pe petiționară de posibilitatea de a-și apăra drepturile pentru neacordarea serviciilor juridice calitative și recuperarea pagubei în rezultatul neexecutării obligațiunii avocațiale de bază - apărarea intereselor de bază - apărare intereselor clientului a comis abatere disciplinară gravă. Susține petiționara, că prin falsificarea semnăturii sale (a petiționarei), avocatul Prutean nu numai că a comis încălcare disciplinară (abatere disciplinară gravă), ci și infracțiune, cauza fiind examinată în ordinea art. 313 din CPP RM de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana. Consideră că indiferent de natura existenței sau lipsei relației contractuale a avocatului Prutean Lilian cu petiționara ***, calitatea și standardele de acordare a serviciilor juridice au fost necorespunzătoare standardelor enumerate în actele normative expuse supra, or

acesta s-a angajat să acorde asistență juridică în procesul administrativ, știind din timp, precum există deja hotărâre judecătorească în acest sens (abatere disciplinară gravă). Menționează că avocatul nu a eliberat clientului nici un bon de plată, pe când prin declarațiile martorilor chestionați de către Centrul Național Anticorupție ce confirmă cu certitudine faptul transmiterii a cel puțin 13 000 (treisprezece mii) euro de către *** către avocatul Prutean pentru serviciile sale. Avocatul, conform normelor deontologice stipulate, poartă obligațiunea de bază de a avea o conduită și obligații etice pornind de la postura sa de avocat cu scopul promovării unei culturi profesionale adecvate, informarea publicului cu privire la conduita profesională a avocaților, crearea unui climat de încredere și respect reciproc în societate. Toate aceste norme au fost ignorate de avocatul vizat. Petiționara solicită intentarea procedurii disciplinare în privința avocatului Prutean Lilian, constatarea abaterilor grave comise de către avocatul Prutean Lilian, retragerea licenței de avocat nr. 1876 eliberată lui Prutean Lilian la 23.06.2010. La data de 04.04.2024 *** a sesizat Centrul Național Anticorupție, invocând că în perioada anului 2021 s-a adresat avocatul Lilian Prutean pentru acordare a serviciilor asistențe juridice, aferent executării lucrărilor ilegale, de construcție a blocurilor locative, de către vecinii petiționarei, situate pe str. ***. În circumstanțele descrise în sesizare dna *** afirma că nu a încheiat contract de acordare a asistenței juridice cu avocatul Lilian Prutean, iar acțiunile acestuia nu erau utile pentru ea, dar și în detrimentul acesteia. Numitul Lilian Prutean utilizând scheme criminale și prin inducere în eroare susține dna ***, a determinat-o să-i transmită suma de bani cerută, fără a elibera un act confirmativ, având încă atunci intenția de a-i însuși, iar pentru a nu-i întoarce banii, a fabricat ilegal un contract chipurile încheiat cu ea, în care i-a falsificat semnătura și intenționat nu a indicat suma primită, nu a eliberat bonurile de plată, fapt care dovedește intențiile criminale ale acestuia, solicitând atragerea la răspundere penală a avocatului Prutean Lilian pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) și art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Lilian Istrati, din 17.05.2024, s-a dispus refuzul în începerea urmăririi penale, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului penal. Nefiind de acord cu ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal petiționara *** a contestat-o procurorului ierarhic superior. Prin ordonanța procurorului, adjunct interimar al procurorului - șef al Procuraturii mun. Chișinău, Aurel Burlacu din 07.08.2024 plângerea împotriva ordonanței din 17.05.2024 a fost respinsă, ca neîntemeiată. Astfel, la data de 06.09.2024, petiționara *** s-a adresat cu plângere în ordinea art. 313 CPP, solicitând anularea ordonanței privind refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Buzu Elisaveta din 30.10.2024 s-a dispus: Admiterea plângerii depusă de către petiționara ***, formulată în baza art. 313 CPP; Se declară nulitatea ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Iulian Istrati din 17.05.2024, privind refuzul în pornirea urmăririi penale cu clasarea procesului penal și ordonanței procurorului ierarhic superior din 07.08.2024, privind respingerea plângerii; Se obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului expuse supra și, respectiv, să examineze plângerea lui *** în raport cu încălcările depistate, în funcție de circumstanțele stabilite

ca urmare a acțiunilor procesuale efectuate, și să se adopte o hotărâre în condițiile legii. La data de 25.10.2024 dna *** a depus cerere suplimentară, solicitând urgentarea examinării plîngerii. Ulterior, la data de 31.10.2024 dna *** a depus cerere prin care a solicitat anexarea la materialele plîngerii încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30.10.2024, prin care a fost admisă plîngerea depusă de către petiționara ***, formulată în baza art. 313 CPP, fiind declarată nulă ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Iulian Istrati din 17.05.2024, privind refuzul în pornirea urmăririi penale cu clasarea procesului penal și ordonanței procurorului ierarhic superior din 07.08.2024, privind respingerea plîngerii și obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate, să examineze plîngerea dnei *** în raport cu încălcările depistate, în funcție de circumstanțele stabilite ca urmare a acțiunilor procesuale efectuate.

În temeiul prevederilor art. 48 al.6, 7 din Statutul profesiei de avocat publicat în MO 54-57/302 din 08.04.2011 cu modificările ulterioare, Avocatului vizat i s-a oferit termen pentru a face cunoștință cu petiția și a prezenta explicațiile scrise, contraprobe asupra petiției.

În termenul (pînă la 29.10.2024) acordat de Comisie, din partea avocatului vizat nu a parvenit explicație scrisă și actele solicitate.

În temeiul art. 60 Cod Administrativ, (5) -pentru garantarea unui proces echitabil și pentru a nu încălca dreptul la apărare, principiul contradictorialității, legalității, egalității armelor, -întru examinarea dosarului administrativ în mod obiectiv, și după necesitate să fie acordat părților dreptul de-a depune explicații suplimentare pe marginea celor descrise în plîngere și/sau referință, avînd în vedere volumul mare ale materialelor procedurii și complexitatea conținutului acestora - a fost prelungită examinarea petiției cu 90 zile.

Potrivit art. 56 (1) al Legii avocaturii, - avocații răspund disciplinar pentru acțiunile prin care se încalcă prevederile prezentei legi, normele Codului deontologic al avocatului și prevederile altor acte normative ce reglementează activitatea avocatului.

Potrivit art. 48 (6) al Statutului profesiei de avocat, - în cazul existenței unor temeiuri suficiente, comisia dispune efectuarea unui control.

Potrivit art. 9 al Legii cu privire la avocatură, asistența juridică acordată de un avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale, în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională corectă.

În conformitate cu art. 44 (2) c) al Legii cu privire la avocatura, pentru a asigura principiul legalității, dreptului la apărare și pentru a efectua o anchetă efectivă - a fost pornită procedură disciplinară pentru a efectua controlul asupra acțiunilor avocatului, reieșind din faptul că se conturează o bănuială rezonabilă că avocatul vizat ar fi comis abatere disciplinară.

Avocatul vizat a prezentat referință pe marginea plîngerii petiționarei *** la data de 13 noiembrie 2024, peste termenul care i-a fost acordat.

Totodată, Comisia a solicitat avocatului vizat în termen cu decădere prezentarea actelor relevante pentru justa soluționare a plîngerii petiționarei ***, inclusiv contractul (original) privind acordarea asistenței juridice dnei ***, bonurile de plată privind încasarea onorariului pentru acordarea asistenței juridice, registrul contractelor de asistență juridică.

Actele solicitate de către Comisie nu au fost prezentate de către avocatul Prutean Lilian.

La data de 31.10.2024 prin intermediul adresei de email a Uniunii Avocaților, avocatul Prutean Lilian a depus o cerere, solicitînd amînarea ședinței Comisiei pentru Etică și Disciplină, stabilită pentru data de 04.11.2024 pentru un termen de o lună, invocînd că este bolnav.

La data de 04 noiembrie 2024 Comisia a inițiat control în cadrul procedurii disciplinare pe marginea petiției depuse.

La data de 13 noiembrie 2024 avocatul Prutean Lilian a depus o cerere privind examinarea plîngerii petiționarei *** în absența lui, dat fiind faptul că la data de 18 noiembrie 2024 ora 10:30 nu va fi în Republica Moldova, anexînd copia biletului tur – retur în Londra.

Potrivit referinței depuse la 13 noiembrie 2024, avocatul vizat menționează că la data de 22 iunie 2021 între cet. *** și avocatul Prutean Lilian a fost semnat contract de asistență juridică. Obiectul contractului a constituit prestarea serviciilor juridice prin reprezentarea intereselor în toate organele judiciare ale Republicii Moldova, administrative de stat și alte organizații, instituții și întreprinderi, independent de forma lor organizatorico-juridică în vederea contestării actelor administrative care au permis construirea unui bloc locativ la adresa *** și la adresa ***. Argumentul precum că nu a semnat contractul de asistență juridică este contradictoriu, susține avocatul Prutean Lilian, acțiunilor petiționarei ***, care a semnat mandate, a beneficiat de reprezentare juridică în instanțele de judecată, organele de drept și administrația publică locală. În absența împuternicirilor corespunzătoare de la petiționara ***, avocatul nu putea să-i reprezinte interesele în fața instanțelor de judecată, organelor de drept și administrației publice locale. Suplimentar, în susținerea afirmației precum că petiționara *** a semnat contractul de asistență juridică, avocatul Prutean Lilian invocă că la data de 01.03.2023, prin scrisoare recomandată petiționara *** a înaintat cerere de retragere a împuternicirilor acordate anterior pentru reprezentarea acesteia. Afirmația petiționarei *** precum că a aflat despre existența contractului de asistență juridică din 22.06.2021 abia de la Uniunea Avocaților, o consideră nefondată și o formă de manipulare și denigrare a avocatului Prutean Lilian. Relatează avocatul Prutean Lilian în referință că

nu a falsificat semnătura petiționarei ***pe contractul de asistență juridică din 22.06.2021, care este un contract general, fără indicarea onorariului pentru servicii, fără anexarea copiilor mandatelor semnate de către ***și a bonurilor pentru serviciile acordate. Menționează avocatul Prutean Lilian că petiționara *** înainte de a rezilia contractul de asistență juridică a primit de la avocat originalul contractului de asistență juridică pentru ași face o copie, sub pretextul că nu-l găsește pe al său. Astfel, avocatul Prutean Lilian, fiind condus de buna intenție, fără a presupune aspectul viciat al petiționarei, i-a eliberat în original exemplarul contractului de asistență juridică, care ulterior a fost restituit ca copie coloră avocatului fără ca acesta să cunoască – susține în scris avocatul Prutean Lilian. Nu corespunde realității, afirmă avocatul Prutean Lilian, faptul că petiționara *** nu a cunoscut despre încheierea executorului judecătoresc din 10.10.2022, precum și faptul că executorul judecătoresc nu și-a executat obligațiile privind executarea încheierii instanței de judecată nr. 3-2506/21 din 06.10.2021, nu a ieșit niciodată la fața locului și atunci a aflat că de fapt executarea încheierii instanței de judecată nr. 3–2506/21 din 06.10.2021 a fost restituită lui Prutean Lilian încă în anul 2022, fără știrea ei.

În ședința CED din 18.11.2024 petiționara *** a declarat că susține integral plîngerea din 11.09.2024 și solicitările privind constatarea abaterilor grave comise de către avocatul Prutean Lilian și aplicarea sancțiunii disciplinare – retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, eliberată avocatului Prutean Lilian la data de 23.06.2010. Totodată, petiționara *** a comunicat că nu a semnat contractul privind acordarea asistenței juridice și nu a primit un exemplar al acestui contract, a semnat doar două mandate, copiile cărora le-a prezentat. La fel a menționat, că dna Lucia Cinteș i-a făcut cunoștință cu avocatul Prutean Lilian, solicitînd anexarea copiilor din discuții prin aplicația vaiber – 9 file. Mai mult ca atât, petiționara *** a menționat că avocatul Prutean Lilian nu i-a eliberat nici un bon de plată încasînd de la ea 13000,00 (treisprezece mii) euro. Consideră petiționara că avocatul Prutean Lilian acționa contrar intereselor sale în cauzele civile, care s-a angajat să-i acorde asistență juridică. Din acest motiv i-a retras împuternicirile avocatului. În susținerea afirmației că avocatul Prutean Lilian a acționat contrar intereselor sale, petiționara *** a invocat că nu a fost informată de către avocatul Prutean Lilian referitor la derularea proceselor de judecată, ședințelor de judecată, etc., constatînd că adresa domiciliului ei nu a fost menționată în actele procesuale scrise/redactate de către avocat.

Comisia în examinarea petiției, constată că avocatul Pruteanu Lilian nu a colaborat corespunzător cu Autoritatea publică, or deși a depus explicații scrise pe marginea plîngerii petiționarei *** din 11.09.2024, explicațiile date sunt depuse peste termenul acordat de către Comisie. Totodată, avocatul nu a prezentat actele care au fost solicitate de Comisie, și anume: contractul privind acordarea asistenței juridice petiționarei *** (original), bonurile fiscale privind încasarea onorariului pentru reprezentare și asistență juridică, anexele la contractul privind acordarea asistenței juridice, registrul contractelor privind acordarea asistenței juridice petiționarei ***.

În același timp, avocatul Prutean Lilian în ședința CED din data de 21 octombrie 2024 a comunicat că a acordat asistență juridică petiționarei ***, începând cu anul 2021 și ultima deține originalul contractului privind acordarea asistenței juridice. Pe marginea alegerii petiționarei *** a dat explicații la Centrul Național Anticorupție și s-a expus dezacordul că expertiza extrajudiciară a fost efectuată de pe o copie a contractului privind acordarea asistenței juridice. Referitor la onorariul încasat pentru acordarea asistenței juridice petiționarei ***, avocatul Prutean Lilian a menționat că nu-și amintește suma onorariului încasat. Avocatul Prutean Lilian s-a obligat să prezinte CED, copiile mandatelor completate și acte contabile, etc.

Până la deliberare în cadrul Comisiei pe marginea petiției, avocatul Prutean Lilian nu a prezentat CED actele solicitate anterior: mandatele completate, contractul privind acordarea asistenței juridice petiționarei ***, anexele la contract și bonurile fiscale privind încasarea onorariului.

Astfel, se constată că avocatul Prutean Lilian nu a colaborat corespunzător cu CED, organul disciplinar profesional, fiind în imposibilitate să cerceteze și să constate pe deplin toate faptele în ansamblu și, respectiv -toate acțiunile pretins abateri disciplinare sau lipsa acestora, desprinse din alegerile petiționarei. Totodată, Comisia a fost lipsită astfel de cercetarea și constatarea faptelor asupra cărora avocatul vizat a făcut referințe în explicația sa scrisă. Prin urmare, necolaborarea deplină din partea avocatului vizat cu Autoritatea publică manifestată prin neprezentarea actelor solicitate, prezentarea tardivă a explicațiilor solicitate-este o circumstanță care denotă inacțiunea avocatului vizat, sancționabilă conform prevederilor Codului administrativ.

II.

Potrivit prevederilor Legii cu privire la avocatură № 1260 din 19.07.2002:

Articolul 3. Principiile avocaturii

Avocatura se bazează pe următoarele principii:

- a) asigurarea dreptului la apărare garantat de Constituție;
- b) libertate și independență în activitatea de avocat;
- c) democratism și colegialitate în raporturile dintre avocați;
- d) apartenență benevolă la asociațiile profesionale de avocați;
- e) asigurarea legalității și umanismului.

Articolul 4. Cadrul juridic al activității de avocat

(1) Cadrul juridic al activității de avocat se constituie din Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte legi care reglementează activitatea menționată din statutul profesiei de avocat, precum și din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 8. Genurile de asistență juridică calificată

(1) Avocații acordă persoanelor fizice și juridice următoarele genuri de asistență juridică calificată:

- a) oferă consultații și explicații, expun concluzii cu privire la problemele juridice, prezintă informații verbale și în scris referitoare la legislație;

- b) întocmesc documente cu caracter juridic;
- c) reprezintă interesele lor în instanțele de judecată;
- d) reprezintă interesele lor în materie juridică în relațiile cu autoritățile publice, notarii publici, executorii judecătorești și cu alte persoane fizice și juridice;

(4) În procedura de acordare a asistenței juridice, avocatul poate adevăra copii și extrase din acte și poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenței juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acțiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude sau afini.

(5) Acțiunile specificate la alin. (4) se certifică prin semnătura și ștampila avocatului, în cazul în care dispune de aceasta, cu indicarea datei și menționarea corespunderii cu originalul.

Articolul 9. Calitatea serviciilor de asistență juridică

Asistența juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională și corectă.

Articolul 25. Retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat

- (1) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage în cazul:
- j) neindicării, în contractul de asistență juridică, a onorariilor încasate de la client sau indicării unor sume diminuate.

Articolul 44. Comisia pentru etică și disciplină

(1) Comisia pentru etică și disciplină este compusă din 11 avocați, dintre care 6 sînt aleși de Congres dintre avocații cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani, iar 5 sînt delegați de barouri.

(2) Comisia pentru etică și disciplină:

- a) examinează plîngerile privind acțiunile avocaților și avocaților stagiați;
- b) analizează cazurile de încălcare de către avocați și avocații stagiați a disciplinei și a normelor de etică profesională;
- c) întentează proceduri disciplinare în privința avocaților și avocaților stagiați;
- d) adoptă decizii corespunzătoare în procedura disciplinară;

Articolul 51. Independența avocatului

În exercitarea profesiei sale, avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei de avocat și Codului deontologic al avocatului. Avocatul este liber în alegerea poziției sale și nu este obligat să coordoneze această poziție cu nimeni, în afară de client.

Articolul 54. Obligațiile avocatului

- (1) Avocatul este obligat:
- b) să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul sau cu oficiul teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat;
 - d) să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului;
 - f) să țină registrul actelor certificate în condițiile art. 8 alin. (4). Forma și conținutul registrului se aprobă de către Consiliul Uniunii Avocaților;

k) să respecte normele Codului deontologic al avocatului și prevederile statutului profesiei de avocat.

(3) Avocatul nu are dreptul să acționeze contrar intereselor legitime ale clientului, să ocupe o poziție juridică fără a o coordona cu acesta (cu excepția cazurilor când clientul își recunoaște vina), să refuze, fără motive întemeiate, apărarea bănuțului, învinuitului, inculpatului sau a condamnatului, la care s-a obligat.

Articolul 56. Răspunderea disciplinară

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi, ale altor acte normative ce reglementează activitatea de avocat, precum și încălcarea gravă a normelor Codului deontologic al avocatului constituie temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a avocatului. (2) Sesizările referitoare la acțiunile avocaților, precum și informația cu privire la abaterile disciplinare comise de avocat în timpul exercitării atribuțiilor profesionale, se examinează de către Comisia pentru etică și disciplină. În cazul existenței unor temeiuri suficiente, comisia dispune efectuarea unui control. Controlul se efectuează de către membrii comisiei sau se pune în sarcina baroului. (3) Comisia pentru etică și disciplină trebuie să solicite avocatului căruia i-a fost intentată procedura disciplinară explicații în scris, acte și alte materiale necesare pentru adoptarea unei decizii obiective. (5) Examinarea de către Comisia pentru etică și disciplină a materialelor ce țin de abaterile disciplinare constituie o procedură disciplinară. (6) Comisia pentru etică și disciplină adoptă una din următoarele decizii:

- a) privind aplicarea sancțiunii disciplinare;
- b) privind efectuarea unui control suplimentar;
- c) privind lipsa încălcărilor în acțiunile avocatului;
- d) privind încetarea procedurii, în cazurile stabilite de prezenta lege.

(7) Decizia Comisiei pentru etică și disciplină se face publică.

(8) Avocatul căruia i s-a intentat o procedură disciplinară este în drept să asiste la examinarea chestiunii privind tragerea lui la răspundere disciplinară și să dea explicații.

Articolul 57. Sancțiunile disciplinare

(1) Sancțiuni disciplinare sînt:

- a) avertizarea;
- b) mustrarea;
- c) amenda de la 1000 la 3000 de lei, care se face venit la bugetul Uniunii Avocaților. Plata amenzii se face în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă;
- d) suspendarea activității de avocat (în temeiul art. 13 alin.(1) lit. c) și d);
- e) retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat (în temeiul art.25 alin.(1)).

(2) La aplicarea sancțiunii disciplinare se ține cont de gravitatea abaterii, de circumstanțele în care a fost comisă, de activitatea și comportamentul avocatului sau avocatului stagiar.

(2¹) Plata amenzii se face venit la bugetul Uniunii Avocaților și se achită în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă.

(3) Decizia Comisiei pentru etică și disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestată în contencios administrativ.

Articolul 58. Termenele de prescripție

(1) Procedura disciplinară nu poate fi intentată, iar cea intentată se clasează, dacă din momentul comiterii abaterii a trecut un an. În acest caz nu se ia în calcul perioada pierderii temporare de către avocat a capacității de muncă, aflării acestuia în concediu și timpul aflării cauzei în procedură disciplinară.

(2) Sancțiunea disciplinară se aplică cel mult peste 2 luni de la data constatării abaterii, fără a se lua în calcul perioada pierderii temporare de către avocat a capacității de muncă și aflării acestuia în concediu.

Potrivit Statutului profesiei de avocat:

Articolul 1. Noțiunea profesiei de avocat

(1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare, funcționare și conducere autonomă, stabilite în condițiile Legii cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.159/582 din 04.09.2010, denumită în continuare Lege, și ale prezentului Statut.

(2) Scopul exercitării profesiei de avocat îl constituie promovarea și apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice.

(3) Avocat este persoana calificată și abilitată, conform Legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești, a organelor de drept și ale administrării publice sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții.

Articolul 2. Reglementarea activității de avocat

(1) Cadrul juridic al activității de avocat se constituie din Constituția Republicii Moldova, Legea cu privire la avocatură, alte legi care reglementează activitatea de avocat, precum și din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 3. Principiile avocaturii

(1) Exercițarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale:

- a) principiul legalității;
- b) principiul libertății;
- c) principiul independenței;
- d) principiul umanismului;
- e) principiul confidențialității;
- f) principiul asigurării dreptului la apărare garantat de Constituție;
- h) principiul apartenenței benevole la asociațiile profesionale de avocați.

(2) Principiile definesc statutul și garantează activitatea profesională a avocatului.

Articolul 4. Dreptul la asistență juridică calificată

(1) Orice persoană are dreptul la asistență juridică calificată. În condițiile legii, avocatul asigură asistența și reprezentarea juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice, a instituțiilor și a altor persoane juridice, pentru apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale oricărei persoane fizice sau juridice.

(2) În cazurile prevăzute de Lege, plata pentru asistența juridică se achită de la bugetul de stat.

Articolul 6. Forma și conținutul contractului de asistență juridică

(1) Contractul de asistență juridică este încheiat în formă scrisă. El trebuie să îndeplinească toate condițiile prevăzute de Lege prin care acesta dobândește putere juridică și este înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocați.

(2) Contractul de asistență juridică trebuie să cuprindă în mod obligatoriu:

a) datele de identificare ale avocatului, datele de identificare și denumirea formei de exercitare a profesiei, sediul;

b) datele de identificare ale clientului: se indică persoana reprezentantului legal și mandatarul clientului, dacă este cazul;

c) obiectul contractului, care poate fi limitat la una sau mai multe dintre activitățile prevăzute de Lege sau care poate avea caracter general;

d) onorariul;

e) modul de soluționare a litigiilor dintre avocat și client;

f) semnăturile părților.

(3) Avocatul va ține o evidență strictă a contractelor încheiate într-un registru și va păstra în arhiva sa un exemplar al fiecărui contract, în original, sau un exemplar primit prin fax/postă electronică, în cazurile în care contractul este încheiat prin mijloace de comunicare la distanță, care pot reproduce semnăturile părților.

(5) Părțile pot modifica contractul de asistență juridică, cu respectarea dispozițiilor legale, a prezentului Statut și, după caz, a condițiilor prevăzute în contract. În acest caz, contractul de asistență juridică prevede în mod expres limita împuternicirilor pe care clientul le conferă avocatului. În baza acestuia, avocatul se legitimează prin mandat, al cărui formular este stabilit prin hotărâre de Guvern.

Articolul 7. Efectele contractului de asistență juridică

În cazul în care se angajează să asiste și să reprezinte un client într-o procedură legală, avocatul își asumă obligațiile prevăzute de Lege, prezentul Statut și contract, precum și consecințele care apar din asumarea respectivă.

Articolul 9. Genurile de asistență juridică calificată

(1) Asistarea și reprezentarea clientului cuprinde toate actele, mijloacele, operațiunile permise de Lege și necesare ocrotirii și apărării intereselor clientului.

(2) În procedura de acordare a asistenței juridice, avocatul poate adevăra copii și extrase din acte și poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenței juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acțiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude pînă în gradul al patrulea inclusiv afini.

Articolul 10. Calitatea serviciilor de asistență juridică

(1) Asistența juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională corectă.

(2) Asistarea și reprezentarea clientului impun diligență profesională adecvată, pregătire temeinică a cauzelor, potrivit naturii cazului și experienței.

Articolul 48. Comisia pentru etică și disciplină

(1) Protecția onoarei și prestigiului profesiei, respectarea Legii, a Statutului profesiei și a deciziilor obligatorii ale organelor profesiei sînt încredințate Comisiei pentru etică și disciplină, aceasta fiind unica instanță disciplinară a Uniunii Avocaților. (12) Comisia pentru etică și disciplină solicită avocatului căruia i-a fost intentată procedura disciplinară explicații în scris, acte și alte materiale necesare pentru adoptarea unei decizii obiective. (15) Lipsa părților legal citate nu împiedică examinarea, Comisia pentru etică și disciplină avînd posibilitatea să se pronunțe pe baza actelor și a dovezilor administrate în cauză. (16) Ședința Comisiei pentru etică și disciplină nu este publică, iar lucrările ședinței se consemnează într-un proces-verbal. (17) Comisia pentru etică și disciplină va decide, după caz, aplicarea sancțiunii disciplinare, efectuarea unui control suplimentar sau lipsa încălcărilor în acțiunile avocatului. (20) Decizia disciplinară se publică pe pagina oficială de internet a Uniunii Avocaților. (21) Răspunderea disciplinară a avocatului nu exclude răspunderea civilă, penală sau administrativă.

Articolul 54. Independența avocatului

În exercitarea profesiei sale, avocatul este independent și se supune numai Legii, Statutului profesiei de avocat și Codului deontologic al avocatului. Avocatul este liber în alegerea poziției sale și nu este obligat să coordoneze această poziție cu nimeni, în afară de client.

Articolul 55. Garantarea independenței

(1) Statul asigură respectarea și protejarea libertății în exercitarea profesiei de avocat, fără discriminare și fără intervenții din partea autorităților sau a publicului.

(2) Independența profesiei, autonomia Uniunii Avocaților și exercitarea liberă a profesiei de avocat nu pot fi îngrădite sau limitate prin actele autorităților administrației publice sau ale altor autorități, decît în cazurile și în condițiile expres prevăzute de lege.

Articolul 56. Drepturile avocatului

(1) În exercitarea dreptului la apărare, recunoscut și garantat de Constituție, de Lege, de pactele și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, avocatul are dreptul de a opta, prin toate mijloacele legale, pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și soluționat într-un termen rezonabil, indiferent de natura cauzei sau de calitatea părților.

(2) Dreptul avocatului de a asista, de a reprezenta ori de a exercita orice alte activități specifice profesiei apare din contractul de asistență juridică, în conformitate cu dispozițiile prezentului Statut. Contractul prevede în mod expres obiectul și limitele mandatului.

(8) Avocatul poate întocmi și formula în numele și interesul clientului cereri, notificări, memorii sau petiții către autorități, instituții și alte persoane, în scopul apărării drepturilor și intereselor legitime ale acestuia.

Articolul 57. Obligațiile avocatului

(1) Avocatul este obligat să studieze temeinic cauzele ce i-au fost încredințate, să se prezinte la fiecare termen stabilit și să manifeste conștiinciozitate și probitate pentru îndeplinirea mandatului încredințat.

(2) Avocatul este obligat să respecte solemnitatea ședințelor de judecată, să pledeze cu demnitate. Avocatului îi este interzis să folosească expresii care ar putea leza instanța și participanții în proces, atât în ședința de judecată, cât și în afara acesteia.

(3) Avocatul este obligat să acționeze cu promptitudine în reprezentarea clientului, potrivit cu natura cauzei. Strategiile și tacticile stabilite de avocat trebuie să conducă activitatea acestuia pe principiul folosirii profesiei în favoarea clientului.

(6) Avocatul se va consulta cu clientul pentru a stabili scopul, modalitățile consilierii, precum și soluțiile tehnice pe care le va urma pentru a realiza asistența și reprezentarea clientului. Avocatul nu este obligat să urmeze tehnicile și procedurile legale indicate arbitrar de client și păstrează responsabilitatea pentru acestea, în măsura în care clientul a fost rezonabil informat asupra costurilor și consecințelor posibile ale acestor tehnici și proceduri.

(7) Avocatul va respecta opțiunile clientului în ceea ce privește scopul asistenței și reprezentării, fără a renunța la independență și crezul său profesional.

(8) Ori de câte ori clientul propune o cale asupra căreia avocatul apreciază că va avea consecințe legale negative, avocatul va atenționa clientul cu privire la consecințe și, după caz, este în drept să rezilieze contractul de asistență juridică.

(9) Avocatul se va abține ca intenționat:

a) să ignore obiectivele și scopurile reprezentării stabilite de către client, astfel încât să eșueze în atingerea lor prin mijloace rezonabile, permise de Lege și de Statutul profesiei;

b) să prejudicieze un client pe durata relațiilor profesionale.

(12) Avocatul va oferi clientului o opinie legală, onestă cu privire la consecințele de fapt și juridice ale cazului investigat, în limitele informațiilor furnizate de client.

(15) Avocatul va explica clientului împrejurările cauzei, situația curentă, posibilele evoluții viitoare și eventualele rezultate, în mod rezonabil, corespunzător cu împrejurările concrete ale cazului.

(17) În activitatea sa profesională, avocatul poate folosi ca mijloc de probă copii de pe actele încredințate de client, păstrând actele originale pentru a putea fi prezentate la cererea instanței.

(19) În cazul în care avocatul este în imposibilitate să-și îndeplinească activitatea profesională, își va asigura substituirea printr-un alt avocat, dacă, în prealabil, obține acordul clientului în acest scop.

(21) Avocatul nu poate acționa decât în limitele contractului încheiat cu clientul său, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(28) Avocații sînt obligați să își exercite activitatea cu bună-credință, potrivit uzanțelor oneste, cu respectarea intereselor clienților și a cerințelor concurenței loiale.

(30) Avocatul este obligat să comunice clientului informațiile pe care le deține în legătură cu cazul acestuia chiar și în situația în care comunicarea lor ar contraveni interesului său personal.

(35) Avocatul nu trebuie să prezinte cu bună-știință informații false ori să inducă în eroare.

(36) Avocatul este obligat, în momentele oportune, să-și consilieze clientul cu privire la posibilitatea soluționării unui conflict pe cale amiabilă sau printr-o cale legală alternativă, aptă a apăra drepturile și interesele legitime ale acestuia.

Articolul 59. Răspunderea disciplinară

(1) Avocații răspund disciplinar pentru acțiunile prin care se încalcă prevederile Legii, ale normelor Codului deontologic al avocatului, ale prezentului Statut și prevederile altor acte normative ce reglementează activitatea avocaturii.

(2) Avocatul cărui a s-a intentat o procedură disciplinară este în drept să asiste la examinarea chestiunii privind tragerea lui la răspundere disciplinară și să dea explicații nemijlocit Comisiei pentru etică și disciplină.

Articolul 60. Sancțiunile disciplinare

(1) Sancțiuni disciplinare sînt:

a) avertizarea;

b) mustrarea;

c) amenda de la 1000 la 3000 de lei, care se face venit la bugetul Uniunii Avocaților. Plata amenzii se face în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă;

d) suspendarea activității de avocat (în temeiul art.13 alin.(1) lit.c) și d) din Lege);

e) retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat (în temeiul art.25 alin.(1) din Lege).

(2) La aplicarea sancțiunii disciplinare se ține cont de gravitatea abaterii, de circumstanțele în care a fost comisă, de activitatea și comportamentul avocatului.

Potrivit Codului deontologic al avocaților:

1. Misiunea avocatului (1) În Republica Moldova avocatul îndeplinește un rol eminent în promovarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. (2) Scopul exercitării profesiei de avocat îl constituie acordarea asistenței juridice calificate persoanelor fizice și juridice în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime. (3) În exercitarea profesiei, avocatul este obligat să acționeze pentru a asigura accesul liber la justiție și dreptul persoanei la un proces echitabil, să contribuie, prin toate mijloacele legale, la protejarea profesiei, demnității și onoarei corpului de avocați.

2. Natura normelor deontologice (1) Codul deontologic al avocatului (în continuare – Cod) stabilește regulile de conduită a avocatului. (2) Normele deontologice se interpretează în baza principiilor generale ale profesiei de avocat. Nerespectarea acestor norme constituie temei pentru intentarea unei proceduri disciplinare. (4) Scopul prezentului Cod rezidă în reglementarea standardelor de integritate și de conduită ce urmează a fi respectate de avocați, în formarea și promovarea unei culturi profesionale adecvate, prevenirea abaterilor disciplinare, informarea publicului cu privire la conduita profesională a avocaților, crearea unui climat de încredere și respect reciproc în societate. (8) În exercitarea dreptului său de a asista și a reprezenta clientul în fața tuturor organelor de drept, a instanțelor de judecată, a autorităților și instituțiilor publice și private, avocatul este în drept să aplice orice mijloc legal de exercitare a dreptului de apărare. (9) În cadrul procedurilor disciplinare, avocatul urmează să coopereze, în mod rezonabil, cu Comisia de etică și disciplină pentru exprimarea poziției sale.

Principii generale 1. Independența (1) Exercițând profesia de avocat, fiecare avocat este obligat să întreprindă acțiuni corespunzătoare pentru a-și asigura independența și libertatea de exercitare a profesiei. Îndatoririle multiple ale avocatului îi impun acestuia independența absolută, liberă de orice influență, derivată din propriile

interese sau din cele ale persoanelor-terțe. (2) Avocatul trebuie să evite orice prejudiciere a independenței sale și să vegheze la respectarea eticii profesionale.

Capitolul II Relațiile cu clienții 1. Interesul clientului Sub rezerva respectării normelor legale și a normelor deontologice, avocatul are obligația să apere interesele clientului său, inclusiv în raport cu propriile interese, cu interesele altui avocat sau interesele statului. 2. Relațiile cu clienții (1) Avocatul acționează doar atunci când este împuternicit de clientul său, în baza contractului de asistență juridică, ori dacă este numit din oficiu, la cererea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, sau dacă acordă, la solicitare, asistență juridică gratuită garantată de stat. (2) Avocatul își consultă clientul în mod conștiincios și își informează cu diligență clientul cu privire la evoluția cauzei ce i-a fost încredințată. (5) În cazul în care avocatul se află în imposibilitatea de a-și exercita atribuțiile, trebuie să se asigure că respectivul client poate contracta, în timp util, un alt avocat care să-i ofere asistența juridică necesară, pentru a evita prejudicierea clientului. (6) Relațiile cu clientul trebuie să fie oficiale, bazate pe respect reciproc. (7) Deși interesul clientului este primordial, avocatul nu-și va subordona integritatea personală și profesională clientului său. Avocatul nu este în drept să accepte o propunere frauduloasă și este obligat să acționeze în conformitate cu legea.

Capitolul V Relațiile cu instanțele de judecată și alte organe jurisdicționale (1) Avocatul este obligat să manifeste un comportament respectuos în fața instanțelor de judecată, solicitându-le acestora respectul și tratamentul reciproc în calitate de avocat. Avocatul care se prezintă în fața instanțelor de judecată sau care participă la o procedură judiciară trebuie să respecte regulile de conduită aplicabile în instanța de judecată. Obligația de a respecta aceste reguli nu limitează avocatul să obiecteze împotriva acțiunilor judecătorului sau să exercite alte drepturi procedurale. (2) Avocatul apără și reprezintă clientul în mod conștiincios, fără a ține cont de propriile sale interese sau de interesele unei terțe persoane și nici de alte circumstanțe ce l-ar putea influența. (3) Avocatul nu este în drept să furnizeze judecătorului, cu bună-știință, o informație falsă sau de altă natură, să-l inducă pe acesta în eroare. Avocatul nu poartă răspundere pentru veridicitatea informațiilor prezentate de către client. (4) Normele aplicabile în cazul relațiilor dintre avocat și judecător se aplică în egală măsură și altor organe jurisdicționale.

Potrivit Codului administrativ:

Articolul 5. Activitatea administrativă

Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Articolul 6. Procedura administrativă

(1) Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

(2) Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părți ale procedurii administrative.

Articolul 16. Dreptul discreționar al autorității publice

(1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziție legală.

(2) Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Articolul 21. Legalitatea

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Articolul 22. Cercetarea din oficiu

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

(2) Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, pînă la proba contrarie.

Articolul 23. Egalitatea de tratament

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectînd principiul egalității și nediscriminării.

Articolul 24. Buna-credință

(1) Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

(2) Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Articolul 28. Eficiența

(1) Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului. Realizarea procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicație este obligatorie în toate situațiile în care mijloacele respective pot fi utilizate, cu excepția cazurilor în care legea stabilește altfel.

(2) Procedura administrativă se realizează în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, dacă caracterul urgent al măsurii nu cere o realizare verbală a procedurii administrative.

Articolul 69. Inițierea procedurii administrative

(1) Procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

(2) În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

Articolul 78. Finalizarea procedurii administrative

(1) Procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual

Articolul 85. Investigații

(1) Participanții la procedura administrativă expun faptele pe care se întemeiază petiția lor în mod clar, concis și cu bună-credință. Expunerea verbală se consemnează într-un proces-verbal.

(2) În cadrul investigării stării de fapt participanții la procedura administrativă sînt obligați să colaboreze cu autoritatea publică și să indice asupra probelor și faptelor care le sînt cunoscute, să prezinte documentele pe care le dețin.

(3) Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

(4) Investigațiile nu sînt necesare:

a) atunci cînd faptele sînt probate fondat de către participanți și nu sînt înaintate obiecții;

b) atunci cînd faptele rezultă din studii, cercetări, statistici publice, cu condiția ca aceste surse să fie indicate și accesibile opiniei publice;

c) în cazul unor proceduri cu caracter de urgență, întemeiate pe interesul public, dacă faptele au fost stabilite și în mod evident nu sînt contestabile.

Articolul 87. Probele

(1) Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate:

a) să solicite informații de tot felul;

b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora;

c) să solicite acte și dosare;

d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului).

(2) Audierea participanților, a martorilor sau a experților/specialiștilor, precum și cercetarea probelor la fața locului se consemnează într-un proces-verbal.

Articolul 88. Obligația de colaborare a participanților

(1) Participanții la procedura administrativă sînt obligați să colaboreze în cadrul cercetării stării de fapt. Ei urmează să indice, în special, asupra faptelor și probelor care le sînt cunoscute și să prezinte documentele pe care le dețin.

(2) Participanții la procedura administrativă nu sînt obligați să prezinte acte sau alte înscrisuri care nu se mai află în posesia lor dacă autoritatea publică poate clarifica o faptă prin adresarea unei solicitări către altă autoritate publică. Reglementări derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Articolul 92. Aprecierea probelor

(1) Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luînd în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele.

(2) Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Articolul 93. Sarcina probațiunii

(1) Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

(3) Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Articolul 94. Audierea participanților

(1) Înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

(2) Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Articolul 137. Dreptul discreționar

În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

III.

Comisia pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților constată următoarele stări de fapt:

Prin urmare, examinînd materialele procedurii administrative respective, în limita dreptului discreționar atribuit Comisiei, verificînd capetele plîngerii și cele solicitate prin plîngerea petiționarei ***examinată, coroborîndu-le cu prevederile legislației în vigoare menționate supra, investigînd stările de fapt în baza materialelor administrate la caz, Comisia a constatat că, avocatul vizat, Prutean Lilian, urmează a fi sancționat disciplinar, întrucît acțiunile/inacțiunile acestuia în raport cu plîngerea dnei ***, întrunesc faptele abaterii disciplinare.

Comisia constată că la data de 22 iunie 2021 petiționara *** a convenit cu avocatul Prutean Lilian să-i acorde consultanță, asistență și reprezentare juridică în cîteva cauze civile și efectiv avocatul urma a încheia un contract privind acordarea de consultanță, asistență și reprezentare juridică.

Deși potrivit prevederilor art. 54 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1260 – XV din 19.07.2002 cu privire la avocatură, avocatul Prutean Lilian era obligat să acorde asistență juridică petiționarei *** doar și numai în baza contractului încheiat cu clienta, avocatul Prutean Lilian nu a încheiat cu clienta *** contractul privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile sus menționate.

Potrivit prevederilor art. 6 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, avocatul va ține o evidență strictă a contractelor încheiate într-un registru și va păstra în arhiva sa un exemplar al fiecărui contract, în original, sau un exemplar primit prin fax/poștă electronică, în cazurile în care contractul este încheiat prin mijloace de comunicare la distanță, care pot reproduce semnăturile părților.

În acest context, este de menționat că avocatul Prutean Lilian nu a prezentat Comisiei nici registrul de evidență a contractelor încheiate.

Totodată, în materialele procedurii disciplinare se regăsește o copie a pretinsului contract de asistență juridică din 22.06.2021 cu semnăturile pretins a petiționarei *** și avocatului Prutean Lilian.

Deși din conținutul acestui contract se indică precum că există anexele cu indicarea onorariului, aceste anexe nu au fost prezentate de către avocatul Prutean Lilian Comisiei la solicitare.

Având în vedere că petiționara *** permanent a susținut că avocatul Prutean Lilian nu a încheiat contractul de asistență juridică și efectiv dumneaei nu a semnat acest contract, inclusiv și contractul (copia) de asistență juridică din 22.06.2021 prezentat de către avocatul Prutean Lilian, aceasta a solicitat la Centru Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare din cadrul IGP al MAI efectuarea expertizei extrajudiciare.

Comisia constată că potrivit concluziilor din Raportul 34/12-870 din 02.04.2024 (anexat la plângerea petiționarei *** din data de 11.09.2024), „Semnătura din numele „***” (***), plasată în rubrica „Beneficiar” în contractul de asistență juridică din 22 iunie 2021 (fila nr. 5 din dosarul administrativ, în care sunt cusute și sigilate 289 file) și semnătura din numele „***” (***), plasată în rubrica „Заявитель ***” în actul: „Отзыв полномочий, выданных адвокату Прутяну Лилян” (fila nr. 9 din dosarul administrativ, în care sunt cusute și sigilate 289 file), prezintă imaginile uneia și aceiași semnătură executată de *** Ion, care a fost copiată de pe o semnătură autentică, prin procedeul de scanare, cu aplicarea ei ulterioară pe actele în litigiu, utilizând tehnică copiativă cu imprimanta Laser”.

Astfel, Comisia a constatat că avocatul Prutean Lilian a acordat asistență juridică clienței *** fără a încheia contractul privind acordarea de consultanță, asistență și reprezentare juridică și, efectiv - nu a indicat onorariile încasate de la client, ceea ce constituie abatere disciplinară.

La fel, Comisia stabilește că avocatul Prutean Lilian nu a eliberat clienței *** bonurile fiscale privind încasarea onorariului pentru acordarea asistenței juridice.

În acest context, evidențiem că avocatul Prutean Lilian nu a prezentat Comisiei pentru Etică și Disciplină contabilizarea onorariului primit pentru asistența juridică a petiționarei, adică: bonurile fiscale privind încasarea onorariului pentru asistența juridică acordată, alte acte care să confirme plata onorariului.

La caz, Comisia stabilește că acordarea asistenței juridice clienței *** , fără încheierea contractului cu aceasta și neeliberarea bonurilor fiscale privind încasarea onorariilor de către avocatul Prutean Lilian constituie abatere disciplinară.

Comisia atrage atenția că articolul 54 din Legea cu privire la avocatură stipulează:

Alin. (1) lit. d) că avocatul este obligat să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului;...

k) să respecte normele Codului Deontologic al avocatului și prevederile Statutului profesiei de avocat

(3) Avocatul nu are dreptul să acționeze contrar intereselor legitime ale clientului, să ocupe o poziție juridică fără a o coordona cu acesta.

În această ordine de idei, Comisia constată, că avocatul cunoscând cu certitudine, precum că la data de 22.06.2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani deja a adoptat hotărîrea privind anularea actului administrativ individual defavorabil, - s-a angajat să-i acorde Ninei *** asistență juridică și la data de 13.09.2021 a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată privind aceeași cerință – și anume a solicitat anularea autorizației de construcție nr. 26/19 din 10.04.2019 eliberată de către Primăria Durlești lui Victor *** pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ de înălțime S+D+P4E+2M de pe adresa ***, pe când această autorizație a fost deja anulată prin hotărîrea judecătorească sus menționată.

Comisia stabilește că avocatul vizat ulterior a solicitat asigurarea acțiunii și a anexat la această cerere hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22.06.2021, demonstrînd astfel, că cunoștea de existența acestei hotărîri, inducînd astfel în eroare clienta sa *** privind scopul și rezultatele asistenței juridice.

Astfel, Comisia notează că asistența juridică acordată de către avocatul vizat și rezultatul acesteia a fost contrară intereselor clientei.

Comisia stabilește că avocatul Prutean Lilian în interesele petiționarei ***, prin cererea sa, a înaintat spre executare executorului judecătoresc Ciuchitu Radu documentul executoriu nr. 3-2506/21 din 06.10.2021, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a dispus: „Se suspendă, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești, executarea autorizației de construcție nr. 26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, plasat în mun. Chișinău, ***. Se instituie cu titlu de condiție obligatorie intrinsecă măsurii aplicate: interdicția executării lucrărilor de construcție pe terenul situat în mun. Chișinău, ***, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești pe caz.

Se constată că prin încheierea executorului judecătoresc Ciuchitu Radu din 08.10.2021 s-a dispus intentarea procedurii de executare pe încheierea nr. 3-2506/21 din 06.10.2021 emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, fiind înaintată spre executare de avocatul Prutean Lilian.

Se constată că la data de 10.10.2022 prin încheierea executorului judecătoresc Ciuchitu Radu s-a dispus restituirea creditorului următor ***, în persoana reprezentantului avocatului Prutean Lilian, documentului executoriu nr. 3–2506/21 din 06.10.2021 emisă de Judecătoria Chișinău, din motivul că nu au fost avansate taxele pentru

efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare necesare în acest scop.

Cu alte cuvinte, Comisia stabilește că documentul executoriu a fost restituit, din motivul că nu au fost avansate la contul executorului judecătoresc Ciuchitu Radu cheltuielile de executare.

Având în vedere comportamentul avocatului Prutean Lilian în procesul de acordare a asistenței juridice clienței ***, Comisia a constatat că fiind obiective declarațiile acesteia că documentul executoriu a fost prezentat spre executare executorului judecătoresc de avocatul Prutean Lilian, care nu a informat-o referitor la derularea procesului de executare și obligația de a avansa cheltuielile de executare.

Ce ține despre restituirea documentului executoriu, Comisia notează că cliența *** a fost informată în anul 2023 când blocul locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în mun. Chișinău, *** a fost deja construit și dat în exploatare.

Astfel, analizând acțiunile avocatului în cumul, Comisia a constatat că avocatul Prutean Lilian, în dezacord cu prevederile art. 54 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură, a acționat contrar intereselor legitime ale clienței, ceea ce constituie abatere disciplinară.

Alegațiile avocatului Prutean Lilian expuse în explicațiile pe marginea plîngerii petiționarei *** sunt combătute incontestabil prin:

- Avocatul Prutean Lilian nu a prezentat nici o probă în confirmarea afirmației precum că copia contractului de asistență juridică din 22.06.2021 prezentat de către dumnealui Comisiei pentru Etică și Disciplină i-a fost restituit de către petiționara ***, care a solicitat acest contract pentru a-și face o copie;

- Ori, avocatul urma să prezinte Comisiei contractul (original) privind acordarea asistenței juridice;

- În eventualitatea în care petiționarei *** i-a fost prezentat contractul privind acordarea asistenței juridice, deținut de către avocatul Prutean Lilian, pentru a-și face o copie, se prezumă că i-a fost restituit acest contract în original;

- Refuzul avocatului de a prezenta anexele la contractul privind acordarea asistenței juridice, în care era prevăzută suma onorariului care urma a fi achitate avocatului pentru acordarea asistenței juridice;

- Refuzul avocatului de a prezenta registrul contractelor privind acordarea asistenței juridice și bonurile fiscale privind încasarea onorariului;

- Concluziile expuse în raportul de expertiză extrajudiciară, efectuată de către Centru Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare din cadrul IGP al MAI nr. 34/12-870 din 02.04.2024 că semnătura plasată în rubrica „Beneficiar” în contractul de asistență juridică din 22.06.2021 prezentată de către avocatul Prutean Lilian pentru a fi anexat la dosarul administrativ și semnătura din numele „***” plasată în actul privind retragerea împuternicirilor avocatului Prutean Lilian, prezintă imaginile uneia și aceeași semnătură executată de ***, care a fost copiată de pe o semnătură autentică, prin procedeul de scanare cu aplicarea ei ulterioară pe actele în litigiu, utilizând tehnică copiativă cu imprimanta Laser;

- Necontestarea prin efectuarea unei expertize extrajudiciare de către o altă instituție care efectuează aceste expertize, de către avocatul Prutean Lilian;

- Neprezentarea de către avocatul Prutean Lilian probelor în confirmarea faptului precum că *** a fost informată referitor la avansarea cheltuielilor la contul executorului judecătoresc pentru executarea încheierii judecătorești privind asigurarea acțiunii și refuzul acesteia de a avansa aceste cheltuieli, ori corespondența pe toate chestiunile privind executarea încheierii de asigurare a acțiunii era ținută doar cu avocatul Prutean Lilian. Astfel, avocatului îi revenea obligația pozitivă să prezinte probele în confirmarea afirmației sus menționată;

- Eliberarea bonurilor fiscale privind încasarea onorariului privind acordarea asistenței juridice este obligația avocatului Prutean Lilian și acestea se eliberează obligatoriu și indiferent dacă a fost sau nu solicitată de către clienți în general și în particular de către clienta ***.

Reieșind din cele examinate, în limita dreptului discreționar acordat, în temeiul prevederilor legale citate supra, în urma examinării materialelor procedurii administrative, a investigațiilor efectuate de Autoritatea publică, a stabilirii stărilor de fapt, avînd în vedere că avocatul vizat nu a colaborat corespunzător cu Comisia, nu a prezentat actele solicitate de Comisia pentru Etică și Disciplină, ținînd cont de lipsa sancțiunilor disciplinare pentru abateri disciplinare în istoricul avocatului vizat pentru ultimul an calendaristic, raportînd gravității abaterii disciplinare comise de avocatul vizat și stabilită conform prevederilor art. 3 lit. a), b), c), d), e), art. 4 (1), art. 8 (1) a), b), c), d), (4), (5), art.9 (1), (2), art. 25 (1) lit. j), art. 44, art. 51, art. 54 (1) lit. b), d), f), k), (3) din Legea cu privire la avocatură, art. 1 (1), (2), (3), art. 2 (1), art.3 (1) lit. a), b), c), e), f), h), art. 4 (1), (2), art. 6 (1), (2) a), b), c), d), e), f), (3), (5), art.7, art. 9 (1), (2), art.10 (1), (2), art. 48 (1), (12), (15), (17), (20), (21), art. 54, art. 55, (1), (2), art.56 (1), (2), (8), art.57 (1), (2), (3), (6), (7), (8), (9), a), b), (12), (15), (17), (19), (21), (28), (30), (35), (36), art. 59 (1), (2), art. 60 (1), a), b), c) d), e), (2) din Statutul profesiei de avocat, preambul p.1 (1), (2), (3), p.2 (1), (2), (4), (8), (9) principii generale 1 (1), (2), cap.II p. 1, p. 2 (1), (2), (5), (6), (7), cap.V (1), (2), (3), (4) din Codul deontologic al avocatului, - săvîrșită de avocatul **PRUTEAN Lilian**, ținînd cont de condițiile de **individualizare** indicate supra – **amendă în sumă de 3000 lei** - este o sancțiune echitabilă.

IV.

În temeiul celor expuse, punînd la bază prevederile legale, menționate supra din Legea cu privire la avocatură, din Codul deontologic al profesiei de avocat, din Statutul profesiei de avocat, în temeiul prevederilor art. 5, 6, 16, 21, 22, 23, 24, 28, 69, 78, 85, 87, 88, 92, 93, 94, 137 Cod administrativ –

Comisia pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din Moldova,

DECIDE:

1. În acțiunile și comportamentul avocatului **PRUTEAN Lilian**, titularul licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nr.1876, eliberată la **23.06.2010**, există **abatere disciplinară**.
2. Ținând cont de gravitatea abaterii, circumstanțele în cauză, activitatea și comportamentul avocatului, a-i aplica avocatului **PRUTEAN Lilian** sancțiunea disciplinară sub formă de **amendă în suma de 3000,00 (trei mii) lei**.
3. A suspenda activitatea avocatului **PRUTEAN Lilian**, în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) lit. c) și art. 57 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1260-XV din 19.07.2002 cu privire la avocatură.
4. A transmite Consiliului Uniunii Avocaților și Baroul Avocaților Chișinău prezenta Decizie în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (18) din Statutul profesiei de avocat.
5. A transmite Secretarului general și contabilului – șef al Uniunii Avocaților prezenta Decizie.
6. A publica prezenta decizie pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.
7. Prezenta decizie intră în vigoare de la data adoptării și poate fi contestată în instanța de contencios administrativ situată str. Kiev,3, mun. Chișinău, în termen de 30 zile de la comunicare.

**Președintele Comisiei
pentru etică și disciplină**

Cristina SULTAN